Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani) (jud. Viorelia Grigoraș)
Dosarul nr. 4r-3673/23
4-22077635-02-4r-25092023

D E C I Z I E

18 aprilie 2024 mun. Chişinău

Colegiul penal al Curţii de Apel Chişinău,
în componența:
Președintele ședinței de judecată Silvia Cecan
Judecătorii Liubovi Brînza și Ecaterina Palanciuc

examinând în ordine de recurs*, fără participarea părţilor*, recursul declarat de către agentul constatator, IP„Botanica”, ***** împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 10 iulie 2023, emise în cauza contravenţională de învinuirea lui *****, , de comiterea contravenției prevăzute de art.63 alin.(1) Cod contravențional.

Termenul de examinare a cauzei:
Prima instanță: 02.06.2022 – 10.07.2023;
Instanța de recurs: 25.09.2023;29.01.2024 – 18.04.2024.
Procedura de comunicarea părților la proces a fost legal respectată.

Asupra recursului declarat de către agentul constatator, IP„Botanica”, ***** împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 10 iulie 2023, în baza materialelor din dosar și a argumentelor prezentate, Colegiul penal –

c o n s t a t ă :

În data de 21 mai 2022, ora 19:35, în mun. Chișinău, str. Trandafirilor 15, ***** nu și-a îndeplinit obligațiunile de educare a copilului minor *****, a.n.*****, pe care l-a lăsat fără supraveghere și minorul s-a urcat pe acoperișul blocului locativ.

Drept urmare, în data de 23 mai 2022 de către agentul constatator al OPS al SP-2 a IP Botanica, *****, a fost întocmit procesul-verbal MAI05 549826 cu privire la contravenție, în baza art.63 alin.(1) Cod contravențional, adică îndeplinirea necorespunzătoare de către părinți a obligațiilor de educare şi de instruire a copilului.

În data de 31 mai 2022 materialele cauzei contravenționale menționate au fost remise în adresa Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani), pentru examinare în fond.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 10 iulie 2023, s-a încetat procesul contravențional intentat în privința lui ***** în baza procesului-verbal nr. MAI05 549826 din 23.05.2022 cu privire la contravenția prevăzută de art. 63 alin.(1) Cod contravențional, din motivul expirării termenului de prescripție a răspunderii contravenționale.

În data de 19 septembrie 2023, agentul constatator, IP„Botanica”, *****, a declarat recurs împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 10 iulie 2023, prin care solicită admiterea recursului, casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul

Buiucani) din 10 iulie 2023, cu emiterea unei noi hotărâri de remitere a cauzei la rejudecare.

Întru susținerea recursului declarat, agentul constatator, Ofițer de sector al SP-2 al IP„Botanica”, *****, a invocat că, nu este de acord cu hotărârea pronunțată, și că o consideră ilegală. Or, prima instanță urma să țină cont de prevederile alin. (4) al art. 462 Cod contravențional, conform căruia hotărârea judecătorească în partea descriptivă trebuie să cuprindă: a) circumstanțele constatate în judecarea cauzei; b) probele pe care se întemeiază concluzia și motivele de respingere a probelor; c) norma contravențională pe care se întemeiază soluționarea cauzei.

Mai mult ca atât, instanța la emiterea hotărârii a fost imparțială și nu a luat în considerație probele anexate. Or, faptul contravenției nici nu a fost examinat deși conform prevederilor art. 458 Cod contravențional, examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: caracterul veridic al contravenției imputate; existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante; necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.

Fiind notificate de către instanța de recurs părțile la proces, în conformitate cu art.471 alin.(2) Cod Contravențional, despre data examinării recursului, respectînd dreptul de a depune referință asupra recursului, careva referințe n-au fost depuse.

Analizând și apreciind motivele invocate în recurs, în cumul cu materialele cauzei penale și prevederile legale pertinente, Colegiul penal conchide că, recursul declarat urmează a fi respins ca depus peste termen, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod contravenţional, după examinarea recursului, instanţa de recurs respinge recursul şi menține hotărârea atacată dacă recursul este tardiv.

Totodată, potrivit art.471 alin.(1) Cod contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților.

Art.468 alin.(1) Cod contravenţional, indică că, recursul împotriva încheierii judecătoreşti contravenţionale se declară în termen de 15 zile de la data pronunţării încheierii judecătoreşti sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe încheierea judecătorească, în condiţiile art. 463 alin. (1).

Astfel, Colegiul penal reține că, conform art.469 alin. (1) Cod contravenţional, prevede că recursul declarat cu omiterea termenului prevăzut de lege, dar nu mai târziu de 15 zile de la începutul executării sancţiunii sau perceperii despăgubirii materiale, se consideră depus în termen dacă instanţa a constatat că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate sau de neinformarea despre adoptarea hotărârii a participantului la proces, care nu a fost prezent la judecarea cauzei, nici la pronunţarea hotărârii asupra ei.

Apreciind situația de fapt și de drept constatată, studiind actele cauzei, instanța de recurs conchide necesitatea emiterii unei soluții conforme art.473 alin. (1) pct.1) lit. a) Codul contravenţional, cu respingerea recursului ca fiind depus peste termen.

Colegiul penal notează că, prin prisma prevederilor enunțate supra, cazului din litigiu îi este specific un termen imperativ, legiuitorul determinând că, dreptul la declararea recursului este limitat la un anumit interval – 15 zile de la data pronunţării încheierii judecătoreşti sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe încheierea judecătorească, în condiţiile art. 463 alin. (1).

În continuare, Colegiul, raportând prevederile legale sus enunțate, la materialele cauzei reține că, agentul constatator, IP„Botanica”, ***** a depus cererea de recurs cu depășirea termenului legal de 15 zile.

Astfel, din materialele cauzei rezultă că, în data de 21 mai 2022, ora 19:35, în mun. Chișinău, str. Trandafirilor 15, ***** nu și-a îndeplinit obligațiunile de educare a copilului minor *****, a.n.*****, pe care l-a lăsat fără supraveghere și minorul s-a urcat pe acoperișul blocului locativ.

Drept urmare, în data de 23 mai 2022 de către agentul constatator IP Botanica, *****, a fost întocmit procesul-verbal MAI05 549826 cu privire la contravenție, în baza art.63 alin.(1) Cod contravențional, adică îndeplinirea necorespunzătoare de către părinți a obligațiilor de educare şi de instruire a copilului.

În data de 31 mai 2022 materialele cauzei contravenționale menționate au fost remise în adresa Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani), pentru examinare în fond.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 10 iulie 2023, s-a încetat procesul contravențional intentat în privința lui ***** în baza procesului-verbal nr. MAI05 549826 din 23.05.2022 cu privire la contravenția prevăzută de art. 63 alin.(1) Cod contravențional, din motivul expirării termenului de prescripție a răspunderii contravenționale.

Conform avizului de recepției, se confirmă că în data de 08 august 2023, Inspectoratul de Poliție „Botanica”, a recepționat copia hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 10 iulie 2023 (f.d.27), iar în data de 19 septembrie 2023 (f.d. 28-28 verso), cu depășirea termenului de 15 zile, a înaintat cerere de recurs împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 10 iulie 2023.

Prin urmare, instanța de recurs constată că recursul declarat de către agentul constatator, IP„Botanica”, *****, nu poate fi repus în termen, mai mult, deși ultimul a solicitat repunerea în termen, nu a elucidat careva motivele întemeiate exhaustiv prevăzute de legiuitor la art. 469 alin (1) din Codul Contravențional, indicând doar că nu este de acord cu hotărîrea contestată, însă nu a indicat careva circumstanțe ce ar indica că a fost în imposibilitate să depună cererea de recurs în termen. Or, se relevă că prin motive întemeiate se are în vedere acele circumstanţe de ordin obiectiv, a căror producere nu depinde de voinţa titularului dreptului de apel, (calamitate naturală, accident, boală, etc.).

În acest context, instanța de recurs reține că, situația constatată mai sus, denotă omiterea termenului de declarare a recursului 15 zile de la data comunicării prin intermediul poștei electronice a actului judecătoresc, în condițiile art.468 alin.(1) și art.

463 alin. (1) Cod Contravențional.

Astfel, Colegiul penal notează că, termenul de recurs este un termen procesual legal, durata lui este stabilită exhaustiv prin lege, acesta fiind absolut şi având un caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac. Or, art. 230 alin. (2) Codul de procedură penală prevede că, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual şi nulitatea actului efectuat peste termen. Această prevedere legală are caracter de garanție procesuală, egală pentru toate părțile participante în proces, fiind impusă obligația îndeplinirii în termen a actelor procedurale, sub sancțiunea decăderii din acest drept procesual.

În această ordine de idei, este cert că, depunând cererea de recurs în data de 19 septembrie 2023, împotriva hotărârii pronunţate, adică în afara termenului legal agentul constatator, IP„Botanica”, *****, a demonstrat o neglijenţă a drepturilor sale procedurale stipulate în legislaţia naţională. Instanţa de recurs reiterează că, exercitarea unui drept de către titular nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigenţe, cărora li se subsumează şi instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Sub aceste aspect Colegiul relevă că, CtEDO în jurisprudența sa promovează cu consecvență cu titlu de principiu obligația părților de a se interesa de soarta procesului în situația în care ele au fost înștiințate despre inițierea și desfășurarea acestuia și de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță (*Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11.09.*****).

Totodată, conform practicii CtEDO termenul de exercitare a căii de atac începe a curge de la data pronunțării hotărârii (*hotărârea Sutter versus Elveţia*) că participantul la proces, care cunoaște despre faptul desfășurării în unui proces în care este vizat, este obligat de sine stătător să se intereseze de mersul procesului (*hotărârile Avramenco versus Republica Moldova şi Ponomaryov versus Ucraina*) şi că repunerea unei cereri în termen, în condițiile în care nu se constată temeiuri, ar echivala cu avantajarea unei părți în defavoarea alteia, prin extinderea termenului legal de prescripție și revizuire a hotărârilor judecătorești, ceea ce urmează a fi interpretat ca încălcare a principiilor securității juridice cât și a egalității armelor şi violarea art. 6 CtEDO, drept care urmează a fi respectat cu referință la partea acuzării și a apărării, fără discriminare (*hotărârea Ghirea versus Republica Moldova*).

În aceste circumstanțe, Colegiul penal nu se va expune asupra motivelor invocate în cererea de recurs și nu va purcede la examinarea fondului cererii de recurs, deoarece verificarea legalității și temeiniciei soluției primei instanțe ca depusă peste termen nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța de recurs nu poate proceda la o verificare de fapt şi de drept a acesteia decât în cadrul unui recurs exercitat în mod legal.

Astfel, reieșind din circumstanțele indicate, instanța de recurs conchide asupra respingerii ca depus peste termen recursul declarat de agentul constatator, IP„Botanica”, ***** împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 10 iulie 2023.

În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod Contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, -

d e c i d e :

Se respinge ca depus peste termen recursul declarat de către agentul constatator, IP„Botanica”, ***** împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 10 iulie 2023, emise în cauza contravenţională de învinuire a lui *****, de comiterea contravenției prevăzute de art.63 alin.(1) Cod contravențional.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător Silvia Cecan

Judecător Liubovi Brînza

Judecător Ecaterina Palanciuc